

ESZTERGOM -BUDAPEST

TÉL

H i t • R e m é n y • S z e r e t e t

Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye negyedévenként megjelenő lapja

17. évfolyam – 2019 / Karácsony

BETLEHEMESEK RÓMÁBAN

ADVENTI KÉSZÜLŐDÉS

IEC2020

„Bárhol és bármilyen formában a betlehem
Isten szeretetét beszéli el, Istenét,
aki gyermekké lett, hogy elmondja nekünk,
mennyire közel áll minden emberhez.”

Admirabile signum – Ferenc pápa

Pápai köszöntés Rómában a magyar betlehemeseknek

Ferenc pápa december 9-én váratlanul felkereste a vatikáni betlehem-kiállítást, amelynek idén Magyarország – mint a jövő évi eucharisztikus kongresszus házigazdája – a díszvendége. Az egyházfő megállt a magyar kézműves betlehemeknél, köszöntötte a delegációt vezető Cserhádi Ferenc esztergom–budapesti segédpüspököt. A Kodály Zoltán Magyar Kórusiskola kamarazenekara gimnazista növendékei magyar betlehemes játékot és egyházi karácsonyi énekeket adtak elő, köztük a *Mennyből az angyalt* és a *Pásztorok, pásztorokat*. Végül spanyolul is énekeltek.

A pápa a karácsonyra készülő családok számára a názáreti családot állította példaként, mondván, a Szent Család a hit, remény, szeretet jelképe. A pápa az Olaszországban nem ismert magyar szaloncukorból is elfogadott egyet, és ezért magyarul mondott köszönetet: „Isten áldja!” Cserhádi Ferenc a NEK plakátja elé kísértte az egyházfőt, akinek jelezte, szeretettel várják a jövő évi kongresszusra.

A vatikáni Szent Péter téren felállított mintegy 26 méteres fenyőfa ezúttal az északkelet-olaszországi Veneto hegyeiből érkezett, fénycímek december 5-én kapcsolták fel. Felavatták a mellette épített betlehemet is, amelyet idén fából faragtak trentinói mesterek. A fára a Vatikán sárga-fehér színeit idéző, több mint ezer arany és ezüst díszgömb került, valamint ennél is több energiatakarékos LED-lámpa.

Az első betlehemet még 1223-ban Szent Ferenc állította Greccio-ban, elindítva a máig tartó hagyományt, az első karácsonyfát pedig Szent II. János Pál pápa állította a Szent Péter téren 1982-ben.

Advent első vasárnapján Ferenc pápa helikopteren a Rómától száz kilométerre lévő Greccio ferences kegyhelyre utazott, ahol üdvözölte az ott várakozó betegeket és fogyatékkal élőket. Az egyházfő a barlangban írta alá a betlehem jelentőségéről és értékéről szóló *Admirabile signum (Csodálatra méltó jel)* című apostoli levelet, majd igeliturgiát tartott. A Vatikán honlapján több nyelven

közölt levél a keresztény karácsony üzenetét foglalja össze, fő jelképnek a betlehemet jelölve meg.

„Ezzel a levéllel családjaink szép hagyományát akarom támogatni” – írta Ferenc pápa. Kiemelte, Olaszország és a keresztény világ számos részén a mai napig az adventi időszakban nemcsak a templomokban, hanem az otthonokban, munkahelyeken, kórházakban, börtönökben és tereken is betlehemet építenek, amely Jézus születése utáni jelenetet ábrázol. Az egyházfő hangsúlyozta, a betlehemépítésnek, vagyis a karácsonyi ünnepek keresztény hagyományának gyermekkortól a családi szokásokhoz kell tartoznia. „Remélem, ez a szokás soha nem múlik el, ellenkezőleg, azt kívánom, hogy ott, ahol letűnt ez a szokás, ismét fedezzék fel és keltssék életre” – tette hozzá.

Viisszatért a jászolereklye

Az egyházfő Betlehemnek adta azt a hűvelyknyi fadarabot, amely az Egyház szerint Jézus jászolából származik. A BBC beszámolója szerint az ereklyét Jeruzsálemben is kiállították, de az adventi ünnepségekre már a Szent Katalin-templomba kerül, amely amellett a templom mellett áll, ami elvileg Jézus születési helyén épült.

A kis fadarabot még Jeruzsálem pátriárkája, Szent Szophroniosz adományozta I. Theodorosz pápának a 7. században, és mostanáig a Santa Maria Maggiore-bazilikában volt elhelyezve. Az ereklyét Ferenc pápa ajándékként küldte Betlehembe, miután a palesztin elnök egy vatikáni látogatása során erre kérte. Ez nem az első eset, hogy Ferenc pápa hazaküldött egy ereklyét: nemrég Szent Péter csontdarabkáját adta ajándékkba a keleti ortodox egyháznak, hogy szorosabbra fűzze a két egyház viszonyát.

Somogyi Viktória

MEGSZÜLETETT!

Évről évre halljuk a karácsonyi evangéliumban: „Azokban a napokban történt, hogy Augustus császár rendeletet adott ki, hogy az egész földkerekséget írják össze. Ez az első összeírás Quirinius, Szíria helytartója alatt volt”. Sokat töprengtek azon történések és bibliakutatók, hogy Quirinius esetleg többször is viselt hivatalt a Közel-Keleten, hogy talán még nem szíriai helytartóként, hanem más minőségben működött közre a népszámlálásban. Azon is elgondolkodtak, hogy Nagy Heródes, mint a rómaiaktól függő, „szövetséges” uralkodó önként hozzájárulhatott ahhoz, a Nagy Testvér iránti odaadásból, hogy a birodalmi népszámlálást az ő területén is elvégezzék. Tény azonban, hogy Krisztus születésének, nyilvános működésének és kereszthalálának leírásakor az evangéliumok fontosnak tartják a világi történelem nagy személyiségeinek megemlégtetését, mert olyan eseményekről írnak, amelyek valóban megtörténtek a térben és az időben. Az Újszövetség későbbi könyvei különösen szükségét érzik, hogy hangsúlyozzák: Jézus történelmi személy, nem mitológiai hős, nem jelképes alak, aki mindig élt és sohasem élt valódi emberként. Erővel jelentik ki: „minden lélek, amely vallja, hogy Jézus Krisztus testben jött el, Istentől van” (1Jn 4,2).

Jézus Krisztusról pedig tudtak a kortársak. Azok is, akik nem lettek a követői. Csodás gyógyításainak a híret azok is hallották, akik szerint „Belzebubnak, a gonosz lelkek fejedelmének segítségével űzte ki az ördögöket” (Lk 11,15). Kereszthalála után üres sírjáról azok is tudomást szereztek, akik nem hitték el, hogy feltámadt (Mt 28,13-15). Ha pedig történelmi személy volt – és marad, ameddig világ a világ –, akkor volt népe, családja,

anyanyelve, szülőföldje, vallási és kulturális környezete. Nemcsak a gyógyulást remélő betegek nevezték őt Dávid fiának (Mt 9,27), de szenvedése előtt, a jeruzsálemi bevonuláskor az ünneplő tömeg is (Mt 21,9; Lk 20,41). Az evangélisták pedig fontosnak tartják hangsúlyozni, hogy Dávid fia, Dávid leszármazottja volt (Mt 1,1; Lk 1,32). Igaz, nemzetségtáblája József őseit tartalmazza. Józsefét, a nevelőapát, akiről szintén nyomtatékkal állítják, hogy „Dávid házából és nemzetségéből származott”

(Lk 2,4; vö. Mt 1,20).

Krisztus korában a népi és a törzsi hovatartozás erősen meghatározta az egyes ember helyét a szűkebb és tágabb közösségben. Mai szóval azt is mondhatnánk, az identitás fontos tényezője volt. És a messiási ígéretek is népnek, törzsnek és családnak szóltak. Jézusban felfedezni, hogy ő a Krisztus, a Felkent, a Messiás – egyet jelentett azzal, hogy elismerték, ő „Dávid fia”. Ezért volt olyan fontos közölni a nemzetségtáblát is az evangéliumokban. De az ígéreten túl – Szent Pálnál vagy a jánosi iratokban – jelentősége volt a konkrét testi származásnak, a valósgos emberségnek is.

Szűz Mária származásáról keveset hallunk kifejezett formában. De nem feledkezhetünk meg a törzson belüli házasság ősi törvényéről. Eszerint a leány örökösnek saját törzséből való férfihoz kellett feleségül mennie (Szám 36,8). Szent Pál ezért teljes felelősséggel jelenti ki Jézusról, hogy „test szerint Dávid nemzetségéből született”

(Róm 1,3; vö. Jel 5,5).

Számunkra, mai keresztények számára pedig ez a fő kérdés. Az-e világnézetünk alapja, hogy szemléljük a körülöttünk lévő világot,

és amit észszerűnek, fontosnak, kellemesnek, jó érzéseket keltőnek találunk belőle, abból állítjuk össze álmainkat és aszerint értékeliük tetteinket, vagy Jézus Krisztus követői vagyunk-e, azé a Jézusé, akit Názáretinek neveztek és keresztre feszítettek. Kereszténynek lenni annyit jelent, hogy Krisztus tanítványai vagyunk. Lehet, hogy nem kísérté őt riporter újtjai során, fénykép és hangfelvétel sem készült róla. Életműve és tanítása mégsem szabad képzelődés tárgya. Tanítványai számára ő jelentette az élet értelmét. Benne fedezték fel Istent, a Szabadítót, aki belépett a történelembe. Gondosan őrizték emlékét. Írásba is foglalták. Az Újszövetség könyvei ezt az élő emlékezetet tükrözik. Hitelesíti őket az Egyház közössége a kezdetektől napjainkig. Ha keresztények vagyunk, hozzá tartozunk, az ő messiási népéhez. Márpedig egy népet nem elsősorban a közös törvény vagy a közös nyelv alkot, hanem a közös emlékezet. Emlékezés Jézusra, akinek – ha nem is mindig szó szerinti tanítása –, de még személyes stílusa is megőrződött számunkra. Utolsó vacsorájának, halálának és feltámadásának emlékét pedig átéljük minden szentmisében. Jézus tanítása ma is hangozhat oktalanságnak és botránynak, akárcsak Szent Pál idejében (1Kor 1,23). Nem mindig kellemes, kényelmes, nem mindig „korrekt”, nem mindig felel meg a különféle „közvélemények” elvárásainak. De ez a tanítás lélek és élet (Jn 6,63), igazi, örök értékű válasz minden történelmi korban és életünk minden helyzetében. Benne élet van és ez az emberek világossága (Jn 1,4). Erre gondoljunk idén karácsonykor is, amikor felragyognak otthonunkban az ünnepi fények.

Erdő Péter

Fohász a fatimai Szűz Mária-szobornál

Még tavaszi ülése után buzdította arra a híveket a püspöki kar, hogy októberben minél többen imádkozzanak együtt a Szűzanyához a fatimai magyar kálváriánál országunkért, illetve a 2020-as budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus sikeréért.

A készület jegyében október 25. és 29. között nemzeti zarándoklatot szervezett a portugáliai Fatimába a Misszió Tours Utazási Iroda.

Palánki Ferenc debrecen–nyíregyházi megyéspüspök lelki vezetésével mintegy százhatvan résztvevő járta be azokat a helyszíneket, ahol három pástorgyereknek 1917-ben megjelent a Szűzanya, aki az egész világot engesztelésre és megtérésre kérte rajtuk keresztül. Az ünnepélyes felajánló szertartásra október 28-án került sor.

Annak idején sokan nem hittek a kis látóknak, ám Lúcia Santos és unokatestvérei, Jácinta és Francisco Marto előre megjövendölték az úgynevezett napcsodát, amelynek

mintegy hetvenezer ember volt szemtanúja Fatimában és környékén: a nap a szivárvány különböző színeiben tündökölt, zuhant és emelkedett. Az egyház végül elfogadta, hogy ez természetfölötti, isteni jel volt. A gyermekek elbeszélése alapján elkészítették a látomásban megjelent Mária szobrát, amely ma a jelenések helyszínén álló szentélyben, a jelenések kápolnájában áll.

Az alkotást kezdetben lisszaboni, majd más ibériai egyházközségekbe vitték el. Feltűnően sok megtérés történt a jelenletében, így hát elkészítették a mását, hogy az egyik alkotás a szentélyben maradjon, a másik pedig a világot járhassa. A szobor csak 1947 és 1957 között kilencszer utazta körbe a Földet, és 300 millió ember imádkozhatott előtte. Magyarországra 1994-ben érkezett.

A mostani zarándokok végigjárták a Mindszenty József bíborosról elnevezett magyar keresztutat, szentmisét hallgattak a stációk végén lévő Szent István-kápolnánál, esetenként rózsafüzért mondtak a jelenések kápolnájánál, keresztutat jártak. Volt olyan este, amikor az egyik tizedet magyarok mondhatták a több tízezres zarándokszereg előtt, és alkalom nyílt arra is, hogy a körmenetben a magyarok vigyék a vállukon a Szűzanya-szobrot.

Palánki Ferenc minden imádság elején hangsúlyozta, az utazók az egész ország képviselőiben járulnak a Szűzanya lábához. „Csak Jézus Krisztusból meríthetünk ugyanis kegyelmet, és ezt Mária jelenletében tehetjük a leghatékonyabb módon. Az Ige pedig minden emberben meg akar testesülni, mindenkiben élni akar. Rajtunk múlik, mennyire fogadjuk őt a szívünkbe” – fogalmazott.

A püspök a koncelebráló papsággal együtt a szentélyben lévő Mária-szobor előtt térdelve mondta el az oltalmat kérő imát, amelyet Erdő Péter bíboros írt. „Krisztus áldozatának ereje... hatalmasabb minden rossznál, amit a sötétség lelke kelt az ember szívében, az emberiség történetében: így a napjainkban tapasztalható minden gonoszságnál is erősebb...” – hangzott a fohász, mely felidézte: amikor Magyarországot 2006 októberében, Fatimában Szűz Mária „anyai oltalmadba ajánlottuk, könyörögve kértük számára a lelki megújulás kegyelmét. Ezt a felajánlásunkat most megújítjuk és kérjük, járj közben a 2020-ban sorra kerülő Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusért, hogy az valóban fővárosunk, népünk, Európa és a világ lelki megújulását szolgálja. Könyörgésünket a te anyai Szíved szeretetére bízunk.”

Kuzmányi István

Mécsesek és ima a magyar hősökért

Az 1956-os szabadságharc és az 1526-os mohácsi csata hőseire emlékezett a főegyházmege Óbudai Espereskerületének négyszáz zarándoka az október 23-án Bátára és Mohácsra vezető – egyúttal az eucharisztikus kongresszusra is felkészítő – úton. Bátán ezer éve alapított Szent László király monostort, amely ötszáz éve a magyar királyok kegyhelye. Mai temploma az ősi bencés monostor pusztulásának négyszázadik évében, az előző eucharisztikus kongresszus kapcsán épült 1938-ban, és idén újult meg teljesen.

A helyszínen Sümegi József történész, diakónus fogadta az óbudai, újlaki, rómaifürdői, csilaghegyi, békásmegyéri zarándokokat, a szentmise főcelebránsa, Füzes Ádám esperes prédikációját a vér szimbolikájára építette. A vér táplálékot visz: oxigént és tápanyagot a sejteknek, elszállítja a szén-dioxidot és a salakanyagot, és összeköti a szerveket az egész testben. Az Egyház testében Krisztus a fő, de ő a vér is, aki a lélegzetet, a Szentlelket küldi, aki szavaiban nekünk való táplálékot ad. Krisztus értünk adott vére nemcsak táplál és tisztít bennünket, hanem össze is köt. Bátorra tesz, hogy mi is átadhassuk az életünket – mondta a szónok.

Mohácson a legmegrendítőbb talán a sírkert volt, ahol az emlékhely munkatársainak magyarázata és a faszobrok együtt vittek közelebb az eseményekhez és a nemzeti tragédiához. Napszálltakor a népes csapat mécsessel a kezében állt meg a sírkert közepén, ahol Szili András békásmegyéri-ófalui plébániai kormányzó emlékezett meg a haza 1526-os és 1956-os hőseiről, és vezetett közös imát. Amikor a himnusz hangjai szertefoszlottak az egykori csatamezőn, a zarándokok elhelyezték mécseseiket és csendben indultak haza.

Nagyszabású eucharisztikus konferencia Esztergomban

Elmélyülés, kitekintés, ösztönzés – Erdő Péter bíboros, prímás jelölte meg e három fogalomban a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus előkészítéseként megrendezett esztergomi konferencia célját.

A nagyszabású tanácskozásra november 26–28. között a Szent Adalbert Központban került sor.

Köszöntőjében a főpásztor úgy fogalmazott, a rendezvény az egyház küldetésének teljesebb megélésében is segíteni kíván, egyúttal a megújulást is szolgálja.

Az esemény előadói az Eucharisztia titkához ezúttal inkább pasztorális szempontok mentén közelítettek, elsőként Robert Somerville, az amerikai Columbia Egyetem professzora, aki az eucharisztikus teológiával kapcsolatos évszázados vitákat tekintette át. Kitért egyebek mellett arra, hogy a III. Ince pápa által összehívott 1215-ös IV. lateráni zsinat első kánonja említi az Eucharisziát is. Rögzítve: Jézus Krisztus teste és vére valóban jelen van az Oltáriszentségben a kenyér és a bor színe alatt. Perendy László, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Hittudományi Karának tanszékvezetője *Az Eucharisztia az ókor egyházának életében* címmel tartott előadást.

Csak néhány kiragadott példa: Szent Cipriánusz szerint ez az egység szentsége, a bor és a víz azt jelöli, hogy emberségünk egyesül Krisztuséval.

Problémásabb témát választott Bábel Balázs kalocsa-kecskeméti érsek, aki az Eucharisziáról, illetve Úrvacsoráról érkezett az ökumenikus törekvések fényében. „Az Úr asztalánál a teljes egység odaát lesz” – interpretálta debreceni dogmatikatanára szavait. Beszélt arról, hogy a protestánsok nem ismerik el az Eucharisztia átlényegülését, pedig Jézus nem azt mondta, hogy „ez az én kenyérem, ez az én borom”, hanem azt, hogy „ez az én testem, ez az én vérem”. A protestáns egyházak vezetőinek mai hozzáállása azonban mindenképpen biztatóbb, mint az 1938-as, előző magyarországi eucharisztikus kongresszus idején volt. Szintén az Eucharisztia tiszteletének jelentőségére mutatott rá Vukovits Koszta, a szentendrei Szerb Egyházi Múzeum gyűjteményvezetője. Elmondta: a keleti hagyomány azt kívánja, hogy az Eucharisztia titkát fátyol övezzék, ezért a szentségtartó a hívó közösség számára általában nincsen szem előtt – az ikonosztázióval elzárt oltártérben áll.

Kelemen Imre, az Esztergom-Budapesti Főegyházmegyei Hivatal irodaigazgatója is beszélt az Eucharisztia őrzéséről, de előadásának fókuszában inkább az Oltáriszentség két színének anyaga, illetve a két szín alatt történő szentáldozás kérdése állt. Szólt egyebek mellett arról, hogy tudományos szempontból megoszlanak a vélemények, fehér- vagy vörösbor használt-e Jézus. Egyesek szerint a szimbó-

lum kedvéért vörösbor, de vannak tudósok, akik szerint ősi fehérborfajta lehetett a kehelyben. Valószínű, hogy a kor szokásának megfelelően nem tisztán, hanem fűszeresen itták, tehát leginkább a mai forralt borok ízvilágára hasonlíthatott.

Fontos látni, milyen folyamatok révén jut el valaki a szentségek ünnepléséhez, hiszen a beavató szentségek lényegében Krisztus életébe és tanításába oltanak be, nemcsak közel visznek hozzá, hanem egyesítenek is vele – erről már Udvardy György veszprémi érsek beszélt. Varga László kaposvári püspök szerint a szentségimádás örök advent, azaz szerelmes vágyakozás kellene, hogy legyen. Fel kell magunkban szítani a szenvedélyes szeretetet, mert különben szenvedélybeteggé válunk, más valami felé fordulunk. Mindennek az oka az, hogy félünk a változástól, ezért nem engedjük be Krisztust az életünkbe – mutatott rá.

Az előadások után a bazilikában Erdő Péter abban a miseruhában mutatta be a szentmisét, amely a jövő évi Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra készült. Múlt, jelen és jövő kapcsolódott össze, hiszen az oltáron az 1938-as kongresszuson használt, felújított kehelyben változtatta át a bort Krisztus vérévé a főpásztor. Hangsúlyozta: az Egyház egyetlen egység, Krisztus testével, az Eucharisziával a középpontban.

Baranyai Béla

Mintha mise történt volna! – ezzel a figyelemfelkeltő mottóval invitálták az érdeklődőket a november 10. és 16. közötti Angyalföldi Eucharisztikus Kongresszusra.

Kálmán Antal, a Béke téri Szent László-templom plébánosa kezdeményezte a rendezvényt, szintén a felkészülés jegyében. Az első napon Erdő Péter celebrálta a szentmisét, melyen a templom felszentelésének 90. évfordulóját is megünnepelték. Az ol-

vasmányok és a homília középpontjában a feltámadás állt. Ma is ez az az igazság, amelyet valóban hinnünk kell ahhoz, hogy kereszténynek nevezhessük magunkat. Nem csupán vigasztaló gondolat, hanem valóság a feltámadás – fogalmazott főpásztorunk.

A kongresszusra érkező gyerekek albumot kaptak, amelybe beleragaszthatták a templomról és az oltárról készített matricákat, illetve a misét bemutató pap, jelen

esetben Erdő Péter képét. A rendezvény egyes helyszíneit és a misézőket ábrázoló matricákat minden nap végén az adott misehelyszínen – a Rokolya utcában, a Babér utcában és a Lehel téri templomban – kaphatták meg a lelkes gyerekek. A szentmisék után a helyi közösségek vendégül látták a Pest-Északi Espereskerület más templomaiból érkezett testvéreiket.

Boánár Dániel

Felkészülve a téli krízisidőszakra

A hideg beköszöntével különös odafigyelést igényelnek azok a testvéreink, akiknek nincs fedél a fejük felett.

A hajléktalan emberek ellátásának téli krízisidőszakában a Magyar Máltai Szeretetszolgálat is megerősítette tevékenységét. A cél, hogy senki ne éjszakázzon az utcán. Ezért a máltai gondozószolgálat és a krízisautó szociális munkásai a legelszántabb szabadban éjszakázó embereket is igyekeznek rávenni, hogy fogadják el a segítséget. A szolgálat intézményeiben férőhelyhiány miatt senkit nem utasítanak el, ha megtelnek a szállók, a karitatív szervezet ideiglenes férőhelyeket nyit.

Országsszerte 16 nappali melegedőt, hat átmeneti szállót, három hajléktalanotthont, tíz éjjeli menedékhelyet, nyolc időszakos férőhelyet biztosító intézményt, 17 utcai szociális szolgálatot, három népkonyhát és egy rehabilitációs intézményt üzemeltetnek. Ezekben

évente összesen több mint hatezer hajléktalan ember kap ellátást. A nappali melegedők is meghosszabbított nyitvatartással üzemelnek és várják a hajléktalan embereket a fűdési lehetőséget adó állomáson is. Az egészségügyi szolgálatok, a háziorvosi rendelő, a tüdőszűrőbusz és a lábadozók munkatársai is segítségükre vannak a rászorulóknak.

A szeretetszolgálat intézményeiben az étkezés és szállás mellett lehetőség nyílik mosásra is. De a szociális munkások segítenek a hiányzó okmányok beszerzésében, hogy a jogosultak hozzájuthassanak a nyugdíjukhoz vagy az általuk igényelt támogatáshoz. A munkakeresésben is segítséget kapnak és sok helyen kulturális programokat is szerveznek a hajléktalan emberek számára. A hosszú távú rehabilitáció során akár lakhatáshoz is juthatnak, képzéseken vehetnek részt a hajléktalan emberek, akiknek mentálhigiéné-

nés, addiktológus és szociális szakemberek segítenek, hogy a sokéves utcán élés után ismét tudjanak háztartást vezetni, gazdálkodni, társas kapcsolatokat kialakítani. A szolgálatok elérhetőségeit a diszpecserportal.hu honlapon lehet megtalálni és Budapesten a 06 1 338-4186-os telefonszámon is várják a hívásokat.

Magyarországi útja során november 4-én Heiko Maas német tárcavezető a Magyar Máltai Szeretetszolgálat országos központjába is ellátogatott, ahol Kozma Imre alapító elnökkel és az 1989-es keletnémet menekültválság idején segítséget nyújtó máltai önkéntesekkel együtt emlékezett

meg a Befogadás Napjáról, amikor harminc évvel ezelőtt több ezer NDK-ból érkező menekültnek nyújtott segítséget a szervezet. A külügyminiszter Kozma atya kíséretében felkereste és megtekintette az 1989-ben menekülttáboroként működő zugligeti templomkertet, majd a berlini fal egy darabjával

köszönte meg nemzete nevében a magyarok szolidaritását. A német külügyminiszter kiemelte: az egykori keletnémetek az oly régóta vágyott szabadság esélyével, illetve az emberi segítségnyújtás emlékével indulhattak tovább Nyugatra.

Parák Eszter

Tízezer cipő és ajándékcsomagok a szegényeknek

Immár hagyomány, hogy a Katolikus Karitászi karácsony közeledtével adománygyűjtési akciókat indít. Idén a szervezet adventi koszorú-készítésre hívott családokat a kispesti Forrásházba, ahol november 23-án kezdte el országos programját.

A [Tárjátok ki a szíveteket](#) elnevezésű kezdeményezésről Écsy Gábor, a karitászi országos igazgatója azt mondta, a nyitott ténnyében tartott, hóból formált szív annak a szimbóluma, hogy a mi kezünkben van annak a lehetősége, hogy segítséget nyújtsunk azoknak, akik erre rászorulnak, azoknak, akik esetleg csak tőlünk várhatnak támogatást. „A mi adományaink, segítségünk révén lehet sok családnak, egyedülállónak meleg otthona, téli ruhája, kályhája, tűzifája. Részt vehetünk tehát abban a segélyakcióban, amelynek köszönhetően az ország számos területén, illetve

Kárpátalján és a Délvidéken a Katolikus Karitászi több száz családnak ad kályhát és tűzifát, élelmiszercsomagot, a krízisbe jutottaknak pedig meleg ételt oszt” – részletezte. De lehet másként is segíteni: az [Angyalbatyu](#) ajándékgyűjtő akcióval például kifejezetten a nehéz sorsú gyermekeknek. A karitászi önkéntesei az ajándékcsomagokat országos hálózatukon keresztül osztják szét, miután számos iskolában, plébánián gyűjtik a játékokat. Több tízezer gyerek karácsonyát tehetjük ezáltal igazi ünnepé.

Továbbra is él a 1356-os telefonos adományvonal, amelynek hívásával 500 forinttal támogathatjuk a karitászi munkáját.

Advent előtt is igen aktív volt a szervezet. Szent Erzsébet-ünnepéhez kapcsolódva az Egyház hagyományosan kenyeret szentel, emlékeztetve arra, hogy a szeretetből fakadó cselekedet mindannyiunk kötelessége. A plébániái karitászcsoportok az ünnepre több ezer kenyeret készítettek, melyeket a családok és a karitászi önkéntesek vitték el a rászorulóknak. [A főegyházmegye területén közel tizenkétezer cipőt osztottak szét.](#)

November 9-én kétszáz karitászi önkéntes gyűlt össze a szervezet nevét is viselő Árpád-házi Szent Erzsébet-templomban lelki napra és a karitásziért, a rászorulóért, ellátottakért és a karitászi munkatársakért felajánlott szentmisére.

Csapó Török Viktória

Ünnep és emlékezés Békásmegyeren

Ünnepre gyűlt össze november 23-án az ófalui Szent József-templom közössége.

Hálát adtak a békásmegyeri plébánia fennállásának 250. évéért és emléktáblát avattak a két évvel ezelőtt, 45 éves korában elhunyt plébánosuknak, Varga Gábornak.

Snell György segédpüspök az általa bemutatott szentmise homíliájában arról érkezett, ma is csak „báméskodunk, észre sem vesz-

szük az utak mentén álló keresztek, pedig a világmindenség urát kellene ünnepelnünk”.

Krisztus Király ünnepe arra hívja fel a figyelmet, hogy a kérdésre – mi kinek tartjuk őt – választ kell adnunk.

A szentmisét követően Szili András, a plébánia nyáron kinevezett kormányzója a Szent József Házba hívta az ünneplőket, a közösségi épület falán helyezték el ugyanis Varga

Gábor atya emléktábláját. A néhai plébános szolgálatát lekipásztori kíségetőként kísérő Őri Imre megindító gondolatai tolmácsolták a közösség szeretetét és háláját elhunyt lekipásztoruk iránt. Felidézte a közös szolgálat élményeit, a betegség elhatalmasodásának menetét. „Köztünk közösséget teremtett. Őriznünk kell ezt, mert célunk az az örök haza, ahol Krisztus a király” – fogalmazott.

Gyémántmisés Jelenits István

Advent első vasárnapján, a budapesti piarista kápolnában mutatta be gyémántmiséjét Jelenits István piarista szerzetes. Rendtársai, a papi hivatást választó egykori diákjai, a most iskolába járó és az öregdiákok, tanár kollégák, barátok töltötték meg a Duna-parti kápolnát és annak előterét.

Strommer Pál, a Magyar Piarista Diákszövetség elnöke beszédében rámutatott: egy-egy ünnep alkalmas arra, hogy a hol gubancos, hol szépen szőtt életünk fonatából kiragadjunk néhány részletet, rájövünk, hogy azok is egy fonattá alakíthatók. Sokan vannak, akik hálát adnak a Teremtőnek, hogy a papi és tanári pályára hívta Jelenits Istvánt, hiszen 1959. november 29-i szentelése óta a rábízottakat hittel, tudással arra készíti fel, hogy mindannyian találkozzanak majd az égi otthonban a Megtestesüléssel.

Jelenits István szentbeszédében saját életének fontosabb állomásait elevenítette fel, mégis homíliához hasonlóan tanított, nevelt, figyelmeztetett. Szólt szüleitől, édesapjáról, aki a kecskeméti piaristákhoz járt, és abban a városban ismerte meg édesanyját is. Szólt az Erdély visszacsatolását követő nagyváradi évekről, ahol a premontreiek iskolájába járt. Édesapja tisztviselőként dolgozott, ezért a háború alatt a közeledő front miatt a minisztériumba az egész családot Budapestre rendelte, ahova teherautón, néhány kisebb csomaggal érkeztek meg. Új életet kellett kezdeniük.

Édesapját katonának vitték, a háború után nem tudtak róla semmit, csak '46 nyarán térhetett haza, amerikai fogságból. Az egykori tisztviselőt B-listázták, a család nehéz anyagi helyzetbe került. A piaristákhoz járó Jelenits István osztályfőnöke segíteni akart: egy nem túl jó tanuló, de tehetősebb osztálytárs szüleinél beajánlotta őt egyfajta „házi tanítónak”.

Ekkor, segítve a diáktársat, jött rá, hogy tanítani, a szepet, értéket másoknak felmutatni mekkora öröm számára. Ezért választotta a piaristákat.

Az iskolák államosítása még gimnáziumi tanulóként érte. Két iskolájukban azonban folytathatták az oktatást, ahol a diktatúra csak korlátozott számú piarista szerzetest engedélyezett működni. Ezért a rendbe való jelentkezésekor az előjárók tanácsára civilként kezdte meg egyetemi tanulmányait. Csak 1955-ben léphetett be a rendbe, kezdő tanárként a szocializmus ellenséges légkörében foglalkozott a fiatalokkal.

A kecskeméti diákothonban arra is gondolta kellett, hogy a fiatalok értelmesen töltsék el a szabadidejüket. A kirándulások, biciklitúrák, evezések mellett színházba, moziba vitte őket, hogy gazdagabbá, tartalmasabbá tegye a diákéveiket. Amikor a pesti gim-

názium tanára lett, bibliai tárgyakat tanított. Izgalmas szellemi feladat volt ez, hiszen a Biblia egyszerre teológia és irodalom. A diktatúra idején évtizedeken keresztül igyekezett a gyerekekkel megszerettetni az irodalmat, az olvasást, segíteni őket a világ rejtett kincseihez eljutni.

1985-től tíz évig volt tartományfőnök, majd a rendszerváltást követően oktatott a gödi és váci piarista iskolában, valamint az Apor Vilmos Katolikus Főiskolán is. A Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Karán az esztétika tanszék vezetője is volt. „Elmúltak fölöttem a tanítás és az alkotás évei. Kérem az Úristent, életem hátralévő idejét tegye áldottá, készítsen föl arra, hogy elbúcsúzzam azoktól, akiket itt hagyok, tudjak igazi szívvel, fiatalsággal készülni a vele való találkozáshoz” – zárta szentbeszédét Jelenits István atya.

Trautt Wein Éva

November 24-én, Krisztus Király ünnepén az esztergomi szeminárium másodéves papnövendégei először vehették fel a reverendát az esztergomi bazilikában. Koncelebrált szentmisét mutatott be a szeminárium rektora, Kovács Zoltán. A homíliát követően az előjáró megáldotta a reverendákat, melyet Alpek Gergely, Dobrányi Benedek, Kopár Péter, Piukovics Dániel, Puskás Levente és Schmotzer Kristóf másodéves papnövendékek öltöttek magukra.

Erdő Péter bíboros áldotta meg november 7-én a budapesti Damjanich utca 50. szám alatt található, felújított egykori Regnum Marianum-székházat, amely a jövőben kulturális és konferencia-központként működik majd. A rombolás után mindig hosszú és fáradtságos munka valamit újra felépíteni. Most erre is sor került, ám ezek a falak csupán eszközök és jelképek. Arra szólítanak fel bennünket, hogy a lelkekben is folytassuk az újjáépítés művét. A mi feladatunk, hogy Jézus Krisztus üzenetét továbbadjuk – fogalmazott Erdő Péter, aki szerint az Egyház nem egy szolgáltató üzem, hiszen az a küldetése, hogy Krisztus örömhírét eljuttassa minden emberhez. Igyekszünk tehát a lelkekben is újra építkezni. A rendszerváltás óta felnőtt a hívők egy nemzedéke – folytatta –, akik szeretnék a saját hivatásukat katolikus szellemben megélni. A megújuló épületek eszközök arra, hogy meginduljon a keresztény közösségi élet – jegyezte meg a bíboros.

Az 1895-ben épült háromemeletes, eklektikus bérházat 1901-ben Majláth Gusztáv erdélyi püspök vásárolta meg az Esztergomi Főegyházmege számára, így az annak tulajdonosa lett. Célja az volt, hogy megfelelő helyet biztosítson az ifjúság katolikus nevelésére, valamint Magyarországnak mint Mária Országának építésére törekvő papi mozgalomnak. E papok már a 19. század végén a Mária Kongregációban sajátos közösséget hoztak létre, a Regnum Marianum Egyesület azonban csak 1903-ban alakult meg. 1944. július 2-án egy eltévedt amerikai bomba a ház udvarára esett, félig összedöntve az ottani kis kápolnát, amelynek újjáépítéséről lemondtak. A két világháború között Regnum Marianum néven, a Városliget szélen templom épült és plébánia is alakult. Ez azonban nem volt azonos a papi közösséggel. 1951-ben a Regnum templomot lerombolták, november 24-én pedig a Damjanich utcai házat államosították. Az 1990-es években a Regnum közösség számára, nemzetközi adományokat is felhasználva és a Regnum Marianum plébánia emlékét megörökítve, a Főegyházmege

templomot és jelentős méretű plébániát épített a XIV. kerületben, a Zoborhegy téren. Ennek a plébániának az első plébánosa Hajnal György, a Regnum Marianum közösség tagja volt.

A székházat csak a kétezres években kapta vissza a főegyházmege. A rossz állapotú épület felújítására egy évtizeddel később kerülhetett sor, a beruházást a kormány is támogatta. Az épületben katolikus kulturális központ fog működni konferenciatermekkel, 80 férőhelyes szállással. Emellett kápolna, irodák, funkcionális terek kaptak helyet a házban, melynek fontos szerepe lesz az Eucharisztikus Világkongresszus helyszínéül is.

Az átadási ünnepségen részt vett Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára és a főegyházmege papsága, valamint Michael August Blume SVD, Magyarország apostoli nunciusa is.

Az épület kulturális központként történő üzemszerű használata 2020 tavaszától várható.

NID

November 3-án áldotta meg Erdő Péter a főegyházmege támogatásával a Szent Kereszt Felmagasztalása-plébánia számára készült új paplakot. A plébánia épülete nem egyszerűen szolgálati lakás, lakóhely, hanem lehetőség arra, hogy a plébános állandóan jelen legyen hívei körében – mondta a bíboros atya az eseményen. A főpásztor úgy fogalmazott, hogy a plébániai közösségek nem csupán tagjaik lelki igényeit szolgálják, hanem missziós küldetésük is van. „Ma is érvényes Krisztus parancsa: tegyetek tanítványommá minden népet. Emlékeztessen minket ez az új épület arra, hogy közösségeinknek is lelkileg újjá kell épülnie” – hangsúlyozta.

Kilátópontok a belvárosi templom tornyain

A 2019 januárjában megkezdett beruházás eredményeként megújult a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templom mindkét tornya. A felújítást követően a tornyokban kilátót alakítanak ki. A déli toronyban található román stílusú falmaradványt is restaurálják, megtisztítják a belső felületét, valamint biztonságos lépcsőt és korlátot alakítanak ki az emeleti szintek eléréséhez. Ezenkívül liftet is beépítenek, amellyel könnyen és gyorsan elérhetők lesznek a kilátópontok szintjei. A déli toronyból feltáru Buda látképe, balról a Gellért-hegy,

az Erzsébet híd, a Duna, a budai vár és a Lánchíd budai hídfője is.

Az emeleti homlokzat mögött átjárót alakítanak ki, amelyen át lehet majd sétálni az északi toronyba, eközben a látogatók gyönyörködhetnek a templom mives tetőszerkezetében. Az északi toronyban szintén kilátó épül. A látogatók ennek a toronynak a lépcsőin jöhetnek majd le a templom földszintjére. A tervek szerint a beruházás március közepére fejeződik be, így a templom új, különleges funkcióval is várja a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus résztvevőit.

Aranycsics Mihály

Főhajtás a hős kassai vértanúk előtt

Tavaly decemberben nyitotta meg Bernard Bober kassai érsek-metropolita a három szent kassai vértanú emlékét *Megújulni a hűségben* mottóval. Kőrösi Márk esztergomi kanonok, Pongrácz István kollégiumi tanár és hitszónok és a szintén fiatal Grodecz Menyhért jezsuita pap Homonnán, a jezsuita kollégiumban találkozott, majd 1619-ben érkezett Kassára. Abban az időben a régió társadalmi és politikai feszültségtől szenvedett, nem csak az uralkodók között húzódott súlyos ellentét, a lakosság is megosztott volt. A város akkori protestáns polgári vezetői a bécsi császári udvarral álltak szemben, lázították a népet, a szembenállás véres eseményekbe torkollott, vallásüldözéssé fajult.

Márk, István és Menyhért tehát egy kemény, katolikusok iránti ellenszenvvel fűtött közegben élt és működött – mutatott rá tavalyi körlevelében Bernard Bober, hozzátevé, 1619 szeptemberében, amikor Bethlen Gábor hajdúi közeledtek, a katolikusok nagy része igyekezett elmenekülni. A három fiatal pap azonban Kassán maradt, hogy jelenlétükkel a városban élő katolikusokat támogassák a helyállásban. Csakhogy ezt a protestáns vezetőség provokációnak tartotta, ezért a városi tanács peren kívül halálra ítélte őket. Előbb azonban kegyetlenül megkínozták a lelkipásztorokat, meztelenre vetkőztették, rugdalták, ütlegelték őket, kardokkal sebeket vágtak rajtuk, megkötözött testükön égő fáklyákkal mély égési sebeket okoztak. Mivel a kínzások ellenére sem tagadták meg a hitüket, Kőrösi Márkot és Grodecz Menyhértet

lefejezték, Pongrácz Istvánt pedig halottnak véelve szennygödörbe vetették. Húsz órai szenvedés után érte a halál.

Hozzá kell tenni, hasonló kegyetlenségek történtek a katolikus császári udvar részéről a protestánsok ellen is. A kassai főpásztor szerint itt az idő, hogy mi, keresztények megbocsássunk egymásnak, bocsánatot kérjünk, és kimondjuk: soha többé!

A vértanúk tiszteletére meghirdetett emlékév haláluk 400. évfordulóján, idén szeptember 7-én ért véget a kassai székesegyházban, ahol Jozef Tomko bíboros, a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusok Pápai Bizottságának nyugalmazott elnöke főcelebrálásával mutattak be szentmisét. Együtt misézett vele Erdő Péter bíboros is, aki aztán november 13-án, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia és az Esztergom–Budapesti Főegyházmegye ünnepi szentmiséjének főcelebránsa volt Budapesten, a Magyar Szentek templomában. Écsy Gábor, a házigazda plébános tudatta: a 400. évforduló miatt a három szent ereklyéjét kitétték az oltár elé, és a

vértanúkra emlékezve tartották a szentmisét piros miseruhában.

A homíliát Mohos Gábor esztergom–budapesti segédpüspök mondta, felelevenítve a vértanú korát, hősies magatartását, hitük szilárdságát. „Látszólag veszítették. De haláluk égi születésnapjuk lett, s a mai napig is példaképeink lehetnek. Az evangélium hirdetésével, megélésével épp az erőszak, a gyűlölet, a hazugság ellen prédikáltak és tettek. Életük és haláluk Isten nagyságának tanúsága, aki pedig ezáltal őket is nagygyá tette” – fogalmazott.

Kacsóh Dániel

Erdő Péter október 12-én Nagyszombatba vitte Kőrösi Márk koponyáját, hogy évszázadok után újra együtt tisztelhessek a hívek a három Szent Vértanú ereklyéjét. A Keresztelő Szent János-székesegyházban bemutatott szentmisén a főpásztor szlovákul is köszöntötte a híveket és homíliája is elhangzott a vendéglátók nyelvén is.

Emlékhely Boldog Sándor Istvánnak

Boldog Sándor István szalézi szerzetes tiszteletére avattak emlékhelyet Budapesten november 12-én. Előtte Erdő Péter újratemette Sándor István öt mártírtársát, akiket annak idején a szerzetessel egy napon végeztek ki és vele együtt temettek jeltelen sírba. A szerzetes és öt társa a Rákoskeresztúri Köztemető 301-es parcellájában ismeretlen helyen feküdt egészen 2018 novemberéig, nyughelyük azonosításáig és a sír feltárásáig. Radnainé Fogarasi Katalin, a Nemzeti Örökség Intézetének főigazgatója úgy fogalmazott: Sándor István „minden magyarnak pél-

dát mutat arra, hogy meggyőződésünkért és hitünkért kivégezhetnek, elföldelhetnek méltatlanul, de emlékünket nem tudják tömegsírbá zární”. Schmidt Mária, a Terror Háza Múzeum főigazgatója kiemelte: a kommunista hatalomgyakorlók első számú közellenségként tekintettek a vallásos emberre, legyen az pap, szerzetes, apáca vagy a hitét gyakorló egyszerű munkás. „Boldog Sándor Istvánt azért kellett koholt vádakkal elítélni, mert nála volt az igazság” – mondta.

Ábrahám Béla magyar szalézi tartományfőnök elmondta: azokat a csontokat, amelyek

a DNS-vizsgálatok alapján biztosan Boldog Sándor István maradványai, ereklyeként hitelesítik.

A szerzetes 1914-ben született Szolnokon. 1941-től híradós katonaként szolgált a hadseregben, majd a szaléziak újpesti nyomdájába került. 1950 tavaszán betiltották a rendek működését, de Sándor István magánházában összejöveleket szervezett, hittant tanított. 1952 júliusában letartóztatták illegális tevékenysége miatt, a hadbíróóság halálra ítélte, és 1953. június 8-án kivégezték. 2013-ban avatták boldoggá.

MTI

Katolikus rádió – földrajzi korlátok nélkül

Ezentúl ingyenes mobiltelefonos alkalmazással is elérhető a Magyar Katolikus Rádió műsora. Az applikáció segítségével nemcsak az élő műsort lehet hallgatni, hanem sok érdekes funkció segíti a tájékozódást, a tartalmas szórakozást. A fejlesztést sajtótájékoztató keretében mutatták be november 13-án Budapesten.

„Az egyház fő küldetése, hogy hirdesse az örömhírt. Ehhez a megfelelő forma mellett azokat a módokat is meg kell teremteni, amelyek segítségével az üzenet el is jut az emberekhez” – érvelt Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök, a Magyar Katolikus Rádió vezérigazgatója.

Szikora József főszerkesztő szerint az Egyház mindig is innovatív volt, a Szentírás tanúsága

szerint már Szent Pál is „újdonságot” mondott azoknak, akik az athéni Areopagoszra ellátogattak. A rádió célja továbbra is az, hogy Jézus Krisztus evangéliumát eljuttassa az emberekhez – mondta. Radetzky András vezérigazgató-helyettes arról beszélt, céljuk az volt, hogy a rádió sugárzásának földrajzi korlátozottságait leküzdjék.

Néhány érdekesség: a kilenc tematikus zene-csatorna folyamatosan hallgatható, kívánság szerint be lehet állítani, hogy a híreknél automatikusan átkapcsoljon az élő adásra, elérhe-

tő a rádió weblapja, de olvashatjuk a rádió híreit és meghallgathatjuk a napi szentmisét is.

A piaristák két évvel ezelőtt indították útjára az Emmausz piarista evangéliumos könyv nevű újszerű kiadványt, amely a napi evangéliumot tartalmazza a szerzetesek gondolataival. Céljuk, hogy a fiatalokat a Jézus szavain elmélkedő életre hívják. Ma már a Katolikus Rádió applikációjához hasonló módon ez is könnyen elérhető.

Tárlat és kiadvány az Oltáriszentség tiszteletéről

Agnus Dei: az Oltáriszentség tisztelete Magyarországon címmel nyílt kiállítás a Vigadóban. Az eucharisztikus kongresszusra való készüléket is segítő tárlat a világesemény titkársága szervezésében, az esztergomi Keresztény Múzeum és a Magyar Művészeti Akadémia együttműködésével valósult meg. Monstrancia, tabernákulum, miseruha, Maulbertsch-, Benczúr-, Molnár-C. Pál-festmény, úrnapi virágszőnyeg, liturgikus énekek, kézzel írott imák, szentképek, az elsőáldozási koszorú leprésselt virágai, mángorló, borotvartartó, tükrös szelence – a kiállításon ötvös-, képző-, nép- és textilművészeti alkotások beszélnek arról, miként él sokszíni Magyar-

országon évszázadok óta az Oltáriszentség tisztelete.

Az október 29-i megnyitón Kontsek Ildikó, a kiállítás kurátora, egyben a megnyitó házigazdája köszöntötte a látogatókat. **A kiállítás arra hívja fel a figyelmet, milyen csodálatos módon ihlette meg minden korban a művészeket ez a titok**, mennyire jelen van az ember életében, a művészetben, a néphagyományokban, alapvetően a mindennapokban – magyarázta ezt követően Mohos Gábor segédpüspök.

Vashegyi György, a Magyar Művészeti Akadémia elnöke szerint a jövő évi nemzetközi rangú rendezvény az egész ország életében kiemelkedő esemény lesz. Beszámolt arról is, hogy a Műcsarnokban kap majd helyet az Eucharisztia 2020 kiállítás, amely bemutatja az egyház karitatív tevékenységét, összegyűjti az 1938-as eucharisztikus kongresszus emlékeit, és végigkialauzol a magyarországi görögkatolikus egyház történetén is.

A január 19-ig megtekinthető kiállítás egy évezredes tiszteletéről, a mindennapokat átható mély vallásosságról tesz tanúságot – vont mérleget Erdő Péter bíboros, megjegyezve, erről beszélnek az Eucharisztia ünnepléséhez kapcsolódó liturgikus tárgyak, a festmények, de a hétköznapi életből vett, művészi igényvel díszített eszközök is. Az ív napjainkig ér: fényképek, rövidfilmek mutatják be az Eucha-

risztia ma is élő kultuszát, utalt a csömöri úrnapi körmenet hagyományára a bíboros.

A kiállításról – Erdő Péter előszavával – katalógust adott ki a Keresztény Múzeum. A kötetben tanulmányokat olvashatunk többek között az Oltáriszentség liturgikus tiszteletéről, az ostyakészítés történetéről, a karácsonyi ostyahordás szokásáról, és megtalálható benne a kiállított tárgyak változott jegyzéke is.

Rákossy Anna tanulmányából kiderül: az Oltáriszentség szolgálatában készült egyházi ötvösművek elsősorban rézötvetből, ezüstből, valamint nagyon ritka esetben aranyból készültek. Azokat a felületeket, amelyek közvetlenül érintkeznek az Oltáriszentséggel, mindig aranyozással fedték. Sümegi József a Szent Vér tiszteletét tekinti át a középkori Magyarországon, amelynek gyökerei a keresztes hadjáratok idejére nyúlnak vissza, amikor számtalan, Jézus személyéhez kapcsolódó ereklye került a Szentföldről Európába.

„Ha a pápa vagy az államfő érkezne hozzánk vendégségbe, megfürödnénk, a legszebb ruhánkat vennénk fel, a legjobb terítőt, tányért, poharat tennénk az asztalra. Vajon valóságos-e ennyire számunkra Jézus jelenléte a szentmisében?” – veti fel írásában Füzes Ádám atya a kiállítás okát és lényegét legjobban megvilágító kérdést.

Főpásztori korrajz iránymutatással

Az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus közeledtével napjaink meghatározó problémáit áttekintő körlevelet adott ki a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) november 13-án, a magyar szentek és boldogok emléknapján. A testület négy kiemelt társadalmi terület, a népesedési krízis, a nevelés-oktatás, a szegénység és a népmozgások által felvetett kérdéseket tekinti át, egyúttal igyekszik irányt is mutatni.

Krisztus örömhíre képes arra, hogy megújítsa, Isten akarata szerint emberségesebbé tegye a társadalmat. Ha azonban a nyugati kultúrkörben élő ember elutasítja a hitet, társadalmi lassan elveszítik belső erejüket, a célt, a motivációt, a belső békét közvetítő képességüket – adják meg az alaphangot a főpásztorok, akik szerint ugyanakkor a hit cselekvésre indít, sűrget.

„Harminc évvel ezelőtt úgy gondoltuk, Egyházunk és népünk ajándékba kapta a történelem Urától a szabadságot, amiért korábban sokan küzdöttek és szenvedtek. A rendszerváltozás után azonban tömegek érezték úgy, hogy munkájukra nincs szükség, és ők maguk is feleslegessé váltak” – idézték fel.

Az evangéliumból fakadó élet – folytatták –, ha szükséges, szembe mer szállni az igazságtalan társadalmi struktúrákkal. „Kultúránkat átjárja az erőszak, mégis gyengédséget kell tanúsítanunk embertársaink iránt, a könyörtelenül felfokozott hajszában Krisztus tanítása szerint türelemmel kell feléjük fordulnunk” – buzdít a körlevél. „A társadalom peremére jutottak és a szegények felé forduló szolgáló szeretet nélkül egyetlen keresztény közösség sem nevezhető krisztusi közösségnek.”

A püspöki kar szerint az elmúlt évtizedek változásai megbontották a családok és az egész társadalom harmonikus működéséhez szükséges alapokat. A generációk közötti szolidaritás meggyengült. Az újratervezés alapja a keresztény családkultúra. A gyermeket vállaló család, ahogy Szent II. János Pál pápa fogalmazta meg, „az élet szentélye, az élet kultúrájának a helye”.

Továbbá: a hit segít a házasoknak, hogy ne sodorja el őket a saját vágyaik, indulataik örvénye vagy a közfelfogás áramlata. Aki találkozik Isten irgalmával, az már képes lesz maga is megbocsátani, a közösség pedig megtartó erő lehet.

A szülők gyermekeik elsődleges nevelői, ugyanakkor a katolikus oktatási intézmények minden társadalmi réteg és csoport képzését, oktatását feladatuknak tekintik. Kiemelt figyelemmel és komplex cselekvéssel szolgálják a hátrányos helyzetűek nevelését, szülei támogatását.

„Mind a magyar társadalom egésze, mind az Egyház számára kiemelt és sürgető feladat a legszegényebbek, az idősek, a gyöngék mellé állni, számukra kiutat mutatni, nekik segítséget adni” – írják, hozzátéve, keresztény hitünk csak akkor hiteles, ha a „szeretet cselekedetei fakadnak belőle”. Ha nem halljuk meg a szegények kiáltását, halott a kereszténységünk.

Kitérnek arra is: fontos volna a hajléktalanok számára egyedi megoldásokat keresni, de azt is megjegyzik, már vannak eredmények a társadalmi felzárkózás területén. Például egész Európában nálunk a legjobbak az iskolázottsági mutatók a roma lakosság körében.

Az eddig soha nem látott mértékű elvándorlás egyik legfőbb oka a földünkön levő óriási gazdasági egyenlőtlenség, igazságtalanság – tér át a körlevél a következő kérdéskörre, megállapítva, sok esetben nagyhatalmak vagy jelentős hatalomra szert tett érdekcsoportok destabilizáltak olyan térségeket, amelyek évtizedeken át biztonságos és jól működő országok voltak. Földünkön körülbelül 200 millió olyan keresztény él, akinek a hite miatt alapvető emberi jogai sérülnek. Évente mintegy százezer keresztényt gyilkolnak meg a hite, közösségi hovatartozása miatt.

Leszögezik: a határok megléte és védelme az egyes nemzetek kultúrájának, biztonságának, létének fennmaradását szolgálja, a Katolikus Egyház katekizmusa szerint a bevándorlónak kötelessége, hogy tiszteletben tartsa a fogadó ország anyagi és szellemi javait, engedelmeskedjék törvényeinek, és járuljon hozzá a terhek viseléséhez. A teljes dokumentum elérhető a katolikus.hu weboldalon.

K.D.

Ifjúságvédelmi képzést indít a püspöki kar

Kétéves, akkreditált pedagógus szakvizsgával záruló gyermek- és ifjúságvédelmi képzést indított a Püspöki Konferencia – közölte Tóth Tamás, az MKPK titkára. Elmondta, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Bölcsészettudományi Kar Vitéz János Tanárképző Központja és a püspöki konferencia fenntar-

tásban működő Katolikus Pedagógiai Intézet képzésére szeptemberben 42 hallgató iratkozott be. Az MKPK szeretné, ha a jövőben minden katolikus iskolában lenne olyan pedagógus, aki elvégezte a képzést. Jelezte azt is: októbertől működik az egyházmegyék szexuális visszaélésekkel kapcsolatos beje-

lítő rendszere, amely a püspöki konferencia honlapjáról is elérhető. Ezen oldal célja, hogy információt nyújtson a kiskorúak védelmének érdekében követendő magatartásról, tájékoztasson a képzésekről, valamint hogy online platformot biztosítson a – vélt vagy valós – visszaélések bejelentésére.

Ahol szellem és lélek találkozik

Világszínvonalú rendezvényközpont

Remek étterem

Kényelmes szálloda

Szent Adalbert Központ Esztergom Rendezvényközpont, Prímás Pince, Hotel***

2500 Esztergom, Szent István tér 10. www.szentadalbert.hu tel.: +36 20 259 7449

